

TÄVLINGSBESTÄMMELSER

Bilaga 4
Version 08.3
Sida 1(11)

Datum

2008-12-28

Juryinstruktion

Innehållsförteckning

1 ALLMÄNT	2
1.1 Knivklasser, klasskriterier och bedömningsprotokoll.....	2
1.2 Juryns uppgifter	2
2 POÄNGSÄTTNING	2
2.1 Faktorer som påverkar poängsättningen	2
2.2 Poängskalor.....	3
3 KOMMENTARER	4
4 PLACERINGAR.....	4
5 HJÄLPMEDEL	5
6 ANVISNINGAR FÖR BEDÖMNING.....	5
6.1 Arbetssätt.....	5
6.2 Estetiskt helhetsintryck	6
6.2 Skaff	6
6.4 Blad	8
6.5 Mekanism	9
6.6 Slida/Etui*/Ställ*	9
6.7 Bruksvärde*	10
6.8 Samstämmighet (Teamwork).....	10
6.9 Designidé/tema (Konstkniv, teamwork)	11

Datum

2008-12-28

1 ALLMÄNT

1.1 Knivklasser, klasskriterier och bedömningsprotokoll

Indelning i knivklasser* samt för dessa gällande kriterier och detaljbestämmelser enligt bilaga 2 till dessa tävlingsbestämmelser.

Bedömningsprotokoll enligt bilaga 3 till tävlingsbestämmelserna skall användas vid Kniv-SM.

I bilaga 1 till tävlingsbestämmelserna finns en begreppsförklaring till i denna instruktion använd nomenklatur, här markerade med *.

1.2 Juryns uppgifter

Juryns huvuduppgifter är att

- Granska varje bedömningspunkt* på deltagande knivar och poängsätta dem.
- Rangordna knivarna inom varje knivklass efter uppnådd totalpoäng.
- Ge varje kniv ett kortfattat skriftligt omdöme som skrivs in på bedömningsprotokollet.

Juryn skall därutöver kontrollera att granskad kniv följer gällande bestämmelser enligt bilaga 2.

Kniv som bryter mot där angivna klasskriterier skall i samråd mellan arrangören och knivmakaren flyttas till annan klass eller diskvalificeras.

Kniv som innehåller detaljer vilka inte är tillåtna enligt detaljbestämmelserna i bilaga 2 skall i första hand i samråd mellan arrangören och slöjdaren flyttas till annan klass. Detta gäller även vid andra uppkomna tveksamheter. Det är bättre att fråga tillverkaren en gång för mycket än att riskera att godkänna ett regelbrott. I andra hand skall kniven bedömas med poängavdrag (se pkt 2.2). Först i tredje hand skall kniven diskvalificeras om juryn gör bedömningen att kniven på allt för många punkter bryter mot klasskriterierna och bestämmelserna

2 POÄNGSÄTTNING

2.1 Faktorer som påverkar poängsättningen

Knivmakeri är en form av konsthantverk*, vilket gör att både hantverksskicklighet, formgivning* och färgsättning* påverkar det estetiska* intrycket. Detta faktum påverkar därför poängsättningen av de flesta bedömningspunkterna*.

Flera olika detaljer kan ingå i en och samma bedömningspunkt*, vilket ytterligare komplicerar poängsättningen.

Poängen på varje enskild bedömningspunkt* blir då ett sammanvägt resultat av domarens bedömning av visad hantverksskicklighet, estetiskt* resultat och i många knivklasser* även bruksvärde* (se pkt 6.5 nedan).

TÄVLINGSBESTÄMMELSER

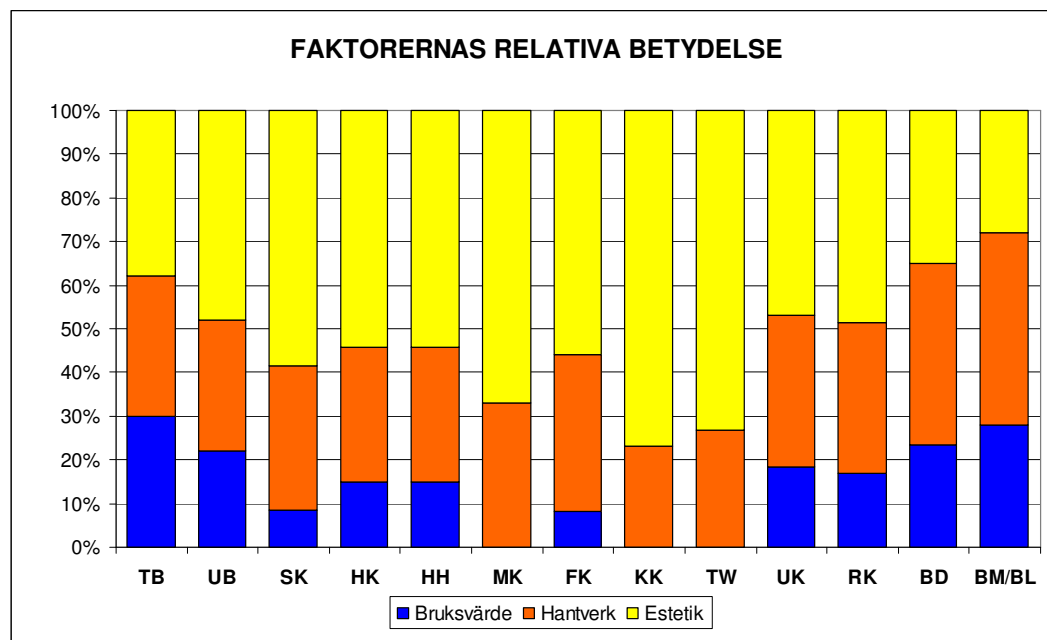
Bilaga 4
Version 08.3
Sida 3(11)

Datum

2008-12-28

Poängsättning av en bedömningspunkt* kan emellertid aldrig bli vetenskaplig, utan vi måste acceptera och försöka leva med att den delvis är präglad av varje enskild domares erfarenhetsbaserade, subjektiva uppfattning. Den estetiska* upplevelsen (förmimmelsen) är dessutom helt subjektiv eftersom den skapas i individen.

Det går därför inte att i detalj reglera hur stor andel av en tillåten maxpoäng som skall användas för resp delbedömning. Nedanstående diagram kan ge en uppfattning om ungefär hur tävlingskommittén bedömt deras inverkan på totalpoängen i resp knivklass.

I klasserna *Konstkniv* och *Teamwork* kan det medfölja ett namn på kniven samt en avsiktsförklaring från knivmakaren/teamet. Dessa skall inte på något sätt i sig blandas in i poängbedömningen av kniven. Avsikten är enbart att jurymedlemmarna skall kunna använda dem som stöd för att sätta sig in i knivmakarens konstnärliga ambitioner och tankar. (Se pkt 6.8)

2.2 Poängskalor

Vi har två olika poängsättningar. Till övervägande delen används 10p. Högre maxpoäng, 20p, har åsatts de bedömningspunkter där bara en helhetsbedömning kan göras, som t ex "Slida/etui/ställ" i *Konstkniv* och *Teamwork* och därutöver i vissa knivklasser på "Estetiskt helhetsintryck" för att ge önskat genomslag för estetiken i knivens totalpoäng.

TÄVLINGSBESTÄMMELSER

Bilaga 4
Version 08.3
Sida 4(11)

Datum

2008-12-28

Poäng sätts i varje bedömningspunkt* efter i vilken grad ett helt perfekt resultat uppnåtts, enligt nedan:

Bedömning	Nivå vid maxpoäng	
	10	20
felfri / mycket bra	9 - 10	17 - 20
bra	7 - 8	13 - 16
godkänd	5 - 6	9 - 12
mindre bra.	3 - 4	5 - 8
icke godkänd.	0 - 2	0 - 4

Normalt bör den tillåtna maxpoängen utnyttjas med försiktighet, inte minst för att ge utrymme för en eventuell senare justering av rangordning av prisknivar. Dock skall en kniv som bedöms vara helt perfekt avseende en viss bedömningspunkt få maximalt tillåten poäng.

Poängavdrag för regelbrott (se pkt 1.2) skall göras ner till en "icke godkänd" nivå d.v.s. max 2 (resp. 4) poäng på hela den aktuella bedömningspunkten, även om det där ingår flera olika detaljer som bedöms. Detta för att få så stor minskning av totalpoängen att en kniv som inte följer uppställda detaljbestämmelser så långt möjligt hindras att nå prislistan. Poängavdrag för regelbrott måste kommenteras på bedömningsprotokollet

3 KOMMENTARER

Alla deltagande knivar skall ges en kommentar som skrivs ut på bedömningsprotokollet.

Syftet med de kommentarerna är att ge den tävlande en kortfattad förklaring till orsakerna bakom de poäng som åsatts, i avsikt att för denne identifiera inom vilka områden han/hon bör inrikta sin vidareutveckling. Därför är det viktigt att de bedömningspunkter som har de lägsta poängen också ges de utförligaste kommentarerna.

De skriftliga kommentarerna bör utformas konstruktivt, t. ex. "...sömmen skulle kunna göras rakare", etc.

Härutöver kan även positiva kommentarer om tävlingsbidraget noteras i syfte att stärka knivmakarens fortsatta utveckling.

4 PLACERINGAR

Vid Kniv-SM tillåts endast en kniv på vardera plats 1–3.

I de fall där två prisknivar hamnat på samma totalpoäng under juryarbetet skall en förnyad, gemensam granskning av aktuella knivar göras och knivarna därefter på bästa sätt särskiljas genom reviderad poängsättning för någon eller några bedömningspunkter*, dock inte "Estetiskt helhetsintryck" (Se pkt 6.2)

TÄVLINGSBESTÄMMELSER

Bilaga 4
Version 08.3
Sida 5(11)

Datum

2008-12-28

T. ex. kan de ibland särskiljas genom att en bedömning görs av vilken som har varit svårast att tillverka och därmed är värd extra poäng.

På plats nr 4 och uppåt kan placeringen delas mellan flera knivar som nått samma totalpoäng.

Knivens placering i tävlingen skall framkomma av tävlingsprotokollet, även för knivar utanför prislistan.

5 HJÄLPMEDEL

Datorstöd av juryarbetet ges med hjälp av tävlingsapplikation enligt pkt 2.6 i tävlingsbestämmelserna och bilaga 5. Det förutsätter att arrangören daterat in deltagande knivar vid uppackningen.

Lupp bör endast användas för att kunna särskilja två likvärdiga knivar i resultatlistan eller av annat särskilt skäl som jurymedlem anger till arrangörsklubbens tävlingsledare. Detta p.g.a. att ett för frekvent användande av detta hjälpmedel kan uppfattas så avskräckande för många knivmakare att de låter bli att skicka in tävlingsbidrag. Fel som bara kan uppfattas med lupp inverkar inte heller varken på bruksegenskaper eller den estetiska upplevelsen.

6 ANVISNINGAR FÖR BEDÖMNING

6.1 Arbetssätt

Juryn kan för varje enskild knivklass välja endera av följande arbetssätt;

- Individuell bedömning - varje domares bedömning dokumenteras för sig och juryn enas sedan om slutpoäng, kommentarer och placeringar för varje kniv. (förutsätter skilda bord för varje aktuell knivklass).
- Gemensam bedömning - den samlade juryn diskuterar fram poäng på varje bedömningspunkt samt kommentarer och placeringar för varje kniv.

Oavsett för knivklassen valt arbetssätt skall bedömningen alltid inledas med att den estetiska helhetsbedömningen görs individuellt av var och en av domarna enligt pkt 6.2.

Om juryn i övrigt väljer individuell bedömning så är det lämpligt att först göra en gemensam bedömning av en lagom stor knivklass med en efterföljande diskussion. Det är ett sätt att låta den enskilda domaren få ta del av de andra domarnas kompetens (käpphästar, kunskaper, etc)

Väljs gemensam bedömning så kan en inledande, individuell bedömning göras av en lagom stor knivklass, med efterföljande diskussion. Detta för att låta alla komma till tals med sina "käpphästar" och synpunkter. Det är ett sätt att få fram allas kompetens så att de ämnesområden som är kopplade till detta kommer på "agendan" i den fortsatta gemensamma bedömningen.

Datum

2008-12-28

6.2 Estetiskt helhetsintryck

Bedömningen av en kniv skall alltid inledas med att den estetiska* helhetsbedömningen görs av var och en av domarna enskilt. Bedömningen görs visuellt och i två steg; med kniven sittande i slidan samt med kniven liggande jämte slidan.. Förnimmelsen/upplevelsen tolkas och dokumenteras på papper som ett arbetsdokument, varefter den också poängsätts.

Eventuella tekniska brister som påverkar det estetiska* helhetsintrycket torde vara en del av den upplevelse/förnimmelse som domaren får vid den inledande estetiska* helhetsbedömningen. Tekniska felaktigheter som upptäcks senare under detaljgranskningen torde redan vid den inledande estetiska* bedömningen påverkat densamma. I den mån de inte bedöms ha gjort så skall de anses inte ha någon påverkan på en sådan bedömning.

Effekten av senare under detaljgranskningen upptäckta tekniska felaktigheter som har inverkan på det estetiska* upplevelsen av kniv, slida, blad skaft, etc regleras vid poängsättningen av resp bedömningspunkt*. Justering av poängsättning av den inledande helhetsbedömningen skall inte förekomma.

Vid den estetiska* helhetsbedömningen kan följande frågor ställas av den enskilde domaren;

- ”Passar” kniv, slida och upphängare respektive kniv och etui/ställ ihop kompositionsmässigt?
- Vilka känslor / upplevelser skapas hos dig som betraktare? Lugn, trygghet, harmoni, nyfikenhet, spänning, rädsla, etc? Känn efter, tolka och dokumentera!
- Finns det detaljer som du direkt dras till och som gör att det är svårt att hålla fokus på helheten?
- Beskriv det estetiska* helhetsintrycket med högst sex ord!

Bedöm helheten också utifrån svar på följande ”designfrågor”?

- Är formen* tydlig – Klarspråk?
- Talar formen* om användningsområdet?
- Motsvarar formen* innehållet?
- Speglar detaljerna helheten?
- Har delarna samma grad av bearbetning
- Har de olika materialen samma ”dignitet”?

6.2 Skaft

Formgivning*: Bedöm skaftets utformning avseende organisation av linjer, ytor och volymer, även i förhållande till bladets utformning.

I många fall, men inte alltid, kan de klassiska riktlinjerna för linjeföring tjäna som riktmärke

TÄVLINGSBESTÄMMELSER

Bilaga 4
Version 08.3
Sida 7(11)

Datum

2008-12-28

- Skaftets rygglinje skall/bör aldrig med någon del (bortsett från en obetydligt nivåskillnad vid bladinfästningen) ligga ovanför en mjukt förlängd rygglinje från bakre delen av bladet
- Skaftets buklinje skall/bör aldrig med någon del ligga ovanför en mjukt förlängd buklinje från bakre delen av bladet

Avsteg från dessa riktlinjer kan dock motiveras dels av bladets form* och dels av en ambition från knivmakarens sida att skapa en radikalt annorlunda och kanske mer spännande form*. Avsteg från de klassiska riktlinjerna skall då inte medföra poängavdrag, om skaftets linjeföring i övrigt är estetiskt* tilltalande. De "klassiska riktlinjerna" är framför allt ett hjälpmedel som hjälper knivmakaren med att åstadkomma en integrerad linjeföring mellan blad och skaft med högt estetiskt* värde. De utgör ett stöd för att kvalitetssäkra utförandet av ett av de svåraste momenten i knivmakeriet.

Bedömning av formgivningen bör därför omfatta svar på följande frågor;

- Har bladets rygg-, buk- och klacklinje "förts över" i skaftets linjer på ett optimalt sätt?
- Har knivmakaren "hittat" jämviktsläget mellan "uppnos" och "droppnos", hur förhåller sig bladets rygglinje resp. buklinje till skaftets? (Särskild kontroll av en rätt överförd rygglinje utan "knäck")
- Hur samspelar skaftets "interna" linjespel, avseende inlägg, mellanlägg*, frontbitar och infilningar* med bladets?
- Symmetriskt utförande, eller asymmetriskt utförande som medvetet val?
- Hur är proportionerna mellan skaftets tjocklek och bladets?
- Är skaftet volymmässigt väl avvägt och varierat så att det upplevs smäckert och greppvänligt?
- Hur är proportionerna hos skaftets olika ytor? Är det någon yta som dominerar eller till och med "tar överhanden"?
- Har skaftets eventuella varierande ytstrukturer bidragit till en positiv estetisk* förbättring?
- Utgör skaft och blad en enhet?
- Hur samspelar eller kontrasterar ytstrukturen mellan de olika ytorna?

Komposition, materialval:

- Har knivmakaren använt sig av för knivklassen* tillåtna material (Traditionell brukskniv, hornknivsklasserna)?
- Lämpligt / felfritt material, mörkggenomslag på horn?
- Är bitarna fina i fråga om bl a struktur och färg?
- Är bitar, mellanlägg*, bolster etc. sammanfogade / komponerade till en fungerande helhet?

Finish*: Sliprepor, skador, skydd (vaxning), polering?

Färgsättning*, dekor och gravyr:

- Hur är "färgsättningen*" gjord; Skapas trygghet, (harmoni), spänning, etc?
- Passar dekoren/gravyn, hur den är utformad och utförd?
- Utförd av tillverkaren i de fall detta krävs enligt reglerna?

TÄVLINGSBESTÄMMELSER

Bilaga 4
Version 08.3
Sida 8(11)

Datum

2008-12-28

I *Traditionell brukskniv* används bedömningspunkten "**Ytbearbetning, färgsättning***" för att kunna dra av eventuella poäng vid regelbrott som härrör sig till otillåten dekor mm.

Hopsättning, Infästning av blad:

- Finns det glipor mellan skaft och blad? Om "Ja", är dessa jämna eller oregelbundna?
- Är eventuella glipor tätade?
- Är bladet centrerat?

På fulltångeknivar* och fällknivar bedöms sammanfogningen mot "tången" resp "chassiet".

6.4 Blad

Formgivning*:

- Bedöm bladets utformning avseende organisation av linjer, ytor och volymer.
- Är bladet formmässigt så utformat att bladets rygg- och buklinje lätt kan överföras till skaftet, d v s att skaftet blir en naturlig fortsättning på dessa linjer
- Hur är bladets tjocklek (volym) i förhållande till bladlängd, höjd, användningsområde?
- Är formen på själva bladet estetisk* tilltalande?
- Samma lutning på båda klacklinjerna?

I alla klasser för *kompleta knivar* ingår här också bedömningar som i knivbladklasserna getts separata bedömningspunkter, som "Symmetri" och i vissa knivklasser "Skärpa" enligt nedan.

Finish, dekor:

- Sliprepor?
- Slipytan i slipfasen, glans mm?
- Passar ev. dekor, hur den är utformad och utförd?

I fråga om de separata *Knivbladsklasserna* även:

Symmetri: Är slipfaserna symmetriska och jämna på båda sidor?

Skärpa: Skarpslipat?

TÄVLINGSBESTÄMMELSER

Bilaga 4
Version 08.3
Sida 9(11)

Datum

2008-12-28

Tånge:

- Är övergången mellan tånge och blad rätt avpassad och centrerad i höjddled?
- Är tångens utformning, i hela dess längd, anpassad till rygg- och buklinjerna när dessa förs över i skaftet?
- Längden tillräcklig för säker infästning?
- Bredden tillräcklig för att ge vridhållfasthet?
- Klar för montering? Taperad eller jämntjock? Rak?
- Finns utrymme/möjlighet för ev anpassning utförd av knivmakaren?

6.5 Mekanism

Öppning/stängning:

- Finns "grepp" för att enkelt fälla ut och in bladet?
- Går öppning och stängning mjukt och "hackfritt"?
- Är låsningen i både öppet och stängt läge glappfri och distinkt?
- Ligger bladet centrerat även i infällt läge?

Stabilitet: Finns glapp i sidled mellan chassie och blad?

Detaljarbete: Har innandöme och övriga rörliga delar samma förväntat höga finish mm som övrigt på kniven?

6.6 Slida/Etui*/Ställ*

För klasserna *Konstkniv* och *Teamwork*, där krav på slida inte finns, görs bara en helhetsbedömning enligt nedan.
Eventuell slida/etui*/ställ* till *Fällknivar* bedöms inte.

Formgivning*: Bedöm slidans utformning avseende organisation av linjer, ytor och volymer.

- Är slidans olika delar anordnade till en fungerande helhet?
- Är slidans form estetiskt tilltalande?
- Passar den utseendemässigt ihop med kniven?
- Hur samspelar slidans linjer med knivens linjer?

I fråga om *Hel- och Halvhornsknivar*: Uppfylls kraven på tradition beträffande materialval? Dvs. begränsat till ren och älghorn samt traditionellt använda nordiska träslag men helt fritt beträffande utseende, dekor etc. Detta innebär inga begränsningar till regionala traditioner utan skall ses ur ett skandinaviskt perspektiv.

Finish*: Tryckmärken? Läderkomprimeringen? Glans?

Färgsättning*, dekor, gravyr:

- Är ev. färgning jämnt applicerad och dekorativ?
- Passar dekoren och/eller gravyren,?
- Utförd av tillverkaren i de fall detta krävs enligt reglerna.

TÄVLINGSBESTÄMMELSER

Bilaga 4
Version 08.3
Sida 10(11)

Datum

2008-12-28

I *Traditionell brukskniv* används bedömningspunkten "**Ytbearbetning, färgsättning***" för att kunna dra av eventuella poäng vid regelbrott som härrör sig till otillåten dekor mm.

Knivens passning: Fysisk passform? Lämpligt djup? Glapp i viloläge?

Söm, fogar:

- Är sömmen synlig framifrån (*Traditionell brukskniv*)?
- Är den tät och jämn, bra placerad, mm?
- Är limfogar på trä- eller horndelar synliga/täta?

Upphängare:

- Upphängarens hållbarhet, infästning och funktion?
- Kantskuren och utan ludd?
- Lämpligt materialval?
- Dekorativ ihop med slida?
- Sticker upphängare upp så långt ovanför knivens överdel i isatt läge att den "stjäls" uppmärksamhet?

Helhetsbedömning (Konstkniv och Teamwork): Juryn gör en bedömning utifrån ett helhetsperspektiv på medföljande del (slida, etui och/eller ställ) till kniven och poängsätter denna i intervallet 0-20p.

6.7 Bruksvärde*

Är en separat bedömningspunkt endast i *bruksknivklasserna*, men påverkar bedömningen av flera faktorer i skaft, blad och slida ovan. Sådan påverkan varierar mellan knivklasserna*, men bör naturligtvis vara högst i *bruksknivklasserna* och minimal i *Konstkniv* och *Teamwork*.

- Hur upplevs knivens greppvänlighet?
- Skärpa, hållbarhet, hygien och tålighet mot väta?

I *Bruksknivklasserna* görs därutöver en samlad bedömning av bruksvärdet för hela knivstället. Här tas också hänsyn till följande:

- Är det rätt slipfas till angivet användningsområde (jakt, fiske slöjd mm)?
Skarpslipat där det anges som ett krav i bestämmelserna?
- Om innerslida använts, avgör om möjligt om den är inoljad eller på annat sätt fuktskyddad, har taperad öppning, övrigt skick?

6.8 Samstämmighet (Teamwork)

Är en separat bedömningspunkt endast i *Teamwork*.
Här bedöms hur resultatet av hela teamets arbetsinsatser harmonierar.

TÄVLINGSBESTÄMMELSER

Bilaga 4
Version 08.3
Sida 11(11)

Datum

2008-12-28

6.9 Designidé/tema (Konstkniv, teamwork)

Är en separat bedömningspunkt endast i *Konstkniv* och *Teamwork*.
Knivmakaren kan ha beskrivit den designidé eller det tema han/hon arbetat efter samt anmält ett namn för kniven (Se även pkt 2.1).

Här görs en samlad bedömning av hur konsekvent en designidé - uttalad eller ej - har genomförts på knivställets alla delar, bl a i fråga om

- materialval
- form och färgsättning
- dekor